

קול זמרה

מוֹזֵמֶר שִׁיר חֲנֻכַּת בֵּית מוֹעֵד

לחכמי הונגאריא

בעיר חפשית

פּעסֶט

ביום אורה ושמחה הוא יום כג' לחדש פסליו שנת תרכ"ו לפק

הובל למנחת זפרון

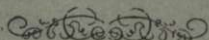
מאת

מוקירם ומכבדם

משה צילטיץ

מורה דת לנערי בני ישראל

נדפס בהוצאות קהל עדת ישרון דפה פעסט

פעסט תלכו דרוק פאן יאהאן הערץ

קול זמרה

מוזמר שיר חנכת בית מועד
לחכמי הונגאריא

בעיר חפשית

פעסט

ביום אורה ושמחה הוא יום כג' לחדש פסליו שנת תרכ"ו לפק

הובל למנחת זכרון

מאת

מוקירם ומכברם

משה צילטין

מורה דת לנערי בני ישראל

נדפס בהוצאות קהל עדת ישרון דפה פעסט

פעסט תרכ"ו דרוק פאן יאהאן הע"ץ

שאלוני רעיוני:
מה ומתי?
כי אפיק הגיוני
הלא דלתי!
ואמר: חלתי!
חלית אהבה;
היא השיאה אתי
לא הנאנה. —

עֹרֶה כְּבוֹדִי עֹרֶה חֲזָקָה מִיְּתָרֶיךָ !
הַשִּׁיבָה גִּגֵּן הַרְבֵּה שִׁירַת דּוֹדֶיךָ .
עֹרִי כְבוֹדִי דְּרָכִי עֵז לְבָשִׁי כְּגִדִי חֶפֶשׁ !
כְּנֶשֶׁר תִּפְרָשִׁי כְּנֶף מָלֵא הַנוֹצָה ,
הַגְבֵּה לְמַעַלָּה אֶל רֹאשׁ גְּבַעַת הַמְּלִיצָה ,
לְלֶקֶט פֶּרֶחַ נְחֻמָּד לְהַשְׂכִּיל וְתֹאוֹה לְנֶפֶשׁ .

לֹא לְמַעַנִי אֲשִׁיר לְכְבוֹדִי רֶנָּה אֶפְצֹח ,
לְהַצִּיב לִי יָד לְמַעַן יִנּוֹן שָׁמַי לְנֹצַח ;
אֵת מֶדַּע עֲרָכִי יִדְעֵתִי בִּי אֵיחָל מִהֲדַכְתִּי ?
אֵךְ לְמַעַנֶךָ הוֹנֵגְאֲרִיא עִם בִּינּוֹת אֲבִיעַ ,
לְכְבוֹדֶךָ בֵּת פֶּאֶנְאֲגִיא קוֹלִי אֲשַׁמִּיעַ ;
בִּי לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרֶךָ תֹּאוֹת נַפְשִׁי וְרוּחִי .

דור לדור זקניך יספרו מעוזי גבורתמו,
 אך אתה דור דעה עלית על כלמו. —
 דור מחר-עין גדל-עצה רב העליליה!
 אחות אנשי שם בעלי אספות דברי צחות,
 הקראים לחכמה אם ולבינה אחות,
 הנמעים עין הדעת להפרות התושיה.

אם בלח יגבר איש אל תשיתו לב להללו,
 לאם מלאם כי יאמין אל תאשרו אמין חילו;
 זו כחם לאלהים עצמה ירבה לאין-און;
 אך אם יתן איש מלא ביתו כספו וזהבו,
 לקחת חכמה ועליה ישליך יזהבו;
 זו חלקו מעמלו — לו לבדו תיתרון.

גם אתה דור יקר! רק לחכמה נבספת,
 ממנשי אבותיך מה מאד עשות הוספת!
 שמענו מעז מעשיהם — ונתפלא,
 ראינו ישר עלילותיך — ונשתמם,
 אתם ימינם אך אתך החכמה תרומם:
 לכן כל ישר יודה כי לך נאווה תהלה.

בְּנֶהָר עֶבֶר חֶקוֹ וַיַּעֲתֶק צוּר מִמְקוֹמוֹ ,
 בֶּן סַעֲדוֹ אֲבוֹתֵיךָ בִּימֵי שְׁנֵי מְגוּרֵימוֹ ;
 בְּמִים מְגָרִים עָבְרוּ עַל פְּנֵי כָּל הָאָרֶץ .
 מֵאֲרָצוֹת קֶדֶם אֵיתָן מוֹשֵׁב הֶרְפָּאִים ,
 יֵצְאוּ גְדֻלוֹ אֶף הַצְּלִיחוֹ וְעָלוּ פְּלָאִים ,
 וּכְשׁוֹט שִׁטָּף מִשְׁדֵּי יָבָא פָּרְצוּ פָּרֶץ !

שָׁמְעוּ מַלְכִּים וַיָּבֹא רָקֹב בַּעֲצֻמוֹתָם ,
 עַמִּים אֲדִירִים תָּמָהּוּ חָרְגוּ מִמִּסְגְּרוֹתָם ;
 מֵאֲרֶץ כְּתִים יָדָם נִגְלָה נִגְלָתָה :
 רָכַתִּי בְּגוֹיִם שְׁרָתִי בַּמְּדִינּוֹת ,
 הִכְבִּידָה עָלָה הֶרְגִּינָה מְנוּחוֹת שְׁאֲנָנוֹת ;
 הִמָּה עָמְדוּ — וַיִּמּוּט כָּם מַלְכוּתָהּ !

וַיִּתְּהַלְכוּ מִגֹּו אֶל גֹּו מֵעַם אֶל עַם ,
 לָרֶשֶׁת לָהֶם נִחְלָה בְּאֻמִּיָּן כַּח זֶרַעַם ;
 נִרְאוּ הַלִּיכּוֹתֵיהֶם גּוֹדְעוּ עַקְבוֹתֵיהֶם :
 מֵאֲמָאוּ בְּמִטְאָמִי הַשְׁמַד עַמִּים רַבִּים עַד אֵינָם ,
 גָּפַל מִצֵּדָם אֶלֶף רִבְכָּה מִיִּמִּינָם ;
 לֹא הָיְתָה קִרְיָה בְּצוּרָה אֲשֶׁר שִׁגְבָּה מֵהֶם !

עֲדֵי דְרֶכָּה רִגְלָם עַל אֲדָמַת רַחֲבַת יָדִים ,
 שֵׁם הָרִים וְגִבְעוֹת וְנוֹזְלִים מִעֵינֵי מַיִם . —
 וַיֵּרְאוּ מְנוּחָה בִּי טוֹב וְאָרֶץ בִּי גַעֲמָה ,
 וַיִּכְרְתוּ עֲמָה בְּרִית בְּדָמָם לָהֶם אֲרֻשׁוֹת , —
 וַיַּעֲנוּ קוֹל אֶחָד : פַּה גִשְׁבִּי בִּי אוֹיְנוֹה ,
 וַתְּהִי לָהֶם אֲחֻזַּת עוֹלָם וַיֵּשְׁבוּ שָׁמָּה .

בְּגִדְלֵי זֶרֶעֶם כָּמוֹ כֵּן גִּדְּלוּ גַם לְבוֹתָם ,
 בְּאֲבוֹת בְּכָנִים שָׁמוּ דִּי אוֹתוֹתָם . —
 אִם אֲמַרְתִּי אִם־פָּרַח כָּמוֹ — לֹא־יֵדַעְתִּי סְפֹרוֹת !
 יָמִים יִדְּבְרוּ וְרַב שָׁנִים יִתְּנוּ עֲדוּתָם ,
 שָׁאֵל זִקְנִיךָ יָבֹאוּ וַיְגִידוּ צָדִיקְתָּם ,
 אוֹ דְרָשׁ מֵעַל סֵפֶר קְרֹא הַדּוֹרוֹת . —

רַק אַחַת אֲדַבֵּר וַשְׁתִּים זֵו תִּשְׁמָעוּ ,
 בִּי גַם עַז גַּם אֲהַבַת חֶסֶד כָּמוֹ גִּמְצָאוּ :
 בִּימֵי מֵאֲרִיא מְהַעֲרַעְזִיא לְעֵתוֹת בְּצָרָה ,
 יָדוּ בִּי פָרַשׁ צָר עַל כָּל מַחֲמָדֶיהָ ,
 הַשְׁפִּיד סִלְלָה וַיִּרְמַס אֶת גְּבוּלוֹתֶיהָ ;
 וַתִּשָּׂא לָהֶם עֵינַי לְבַקֵּשׁ מֵהֶם עֲזָרָה .

אף יָדָם תִּכּוֹן עֲמָהּ בִּימִינָם יֵשַׁע ,
 חָגְרוּ חֵיל גַּם פָּתְחוּ חֲרָצְבוֹת רָשָׁע ,
 הִבּוּ צָרִיָּה אַחֲוֵר שְׁלַחוּ בָם רֶצַח !
 לֹא הִתְבּוֹנְנִי קִדְמוֹנִיּוֹת בְּמַחְמֵל נָפֶשׁ ,
 לְקָרָא לְאַרְץ דְּרוֹר לְאַסִּירִים חֶפֶשׁ ,
 לְנַתֵּק מוֹסְרוֹת הָאוֹיֵב לְנַתֵּקֶם לְנֶצַח !

מִי לֹא יָדַע גְּבוּרֶיךָ שָׂרֵי חֵיל !
 אִם גַּם לְכָל מְקָרָה הַזֶּמֶן יִחְשִׁיךְ הַלֵּיל ,
 מַעֲשֵׂיהֶם יֵאִירוּ כְּכֹכְבֵי אוֹר לְנֶצַח .
 אִם גַּם אַתָּה גִּתְּהַפְכָּתָּ תַּחַת מְסֻבּוֹת ,
 מַעֲשֵׂי אֲבוֹתֶיךָ חֲרוּתִים עַל לְבוֹת ,
 עוֹד יִזְרַח שָׁמָּה לְיִשְׂרָאֵל בְּצִיץ עַל מִצַּח . —

אֵךְ אַתָּה לְשׁוֹן הַיִּגְנָאֲרִיא ! גְּעִימָה ! הִבַּת מִזְרַח !
 כְּמַעֲט חֶשֶׁךְ יִשׁוּפֶךָ אוֹרְךָ עוֹד לֹא זָרַח ;
 כִּי מִמְקָרָה עָמַד גַּם אַתָּה תִּלְבְּדִי !
 שֶׁרָק גִּשְׁעָתָּ נִהַפְכָתָּ לְסוּרֵי גֶפֶן גְּבֻרִיָּה ,
 עוֹלָלוֹת אֵךְ גִּשְׁאָרוֹ בְּסַעֲיִפֶיךָ פּוֹרִיָּה ;
 וּפְקוּדַת אַחֲוֵתְךָ הָעֶבְרִיָּה תִּפְקְדִי !

שְׂכַחוּךְ עַמֶּךָ וּבְיָלְדֵי גְבוּרִים יִשְׁפִּיקוּ ,
 אוֹיְבֶיךָ יֹאמְרוּ בִלְעֲנוּהָ שֶׁן חֲרָקוּ ;
 זֹאת חֶלֶק כָּל תּוֹשִׁיָה גְחֹלֶת כָּל גֵּעַם ,
 יִתְּנוּ לַשָּׂהוּר שָׂמָא לְטוֹב מְגֻרַעַת ,
 אִף גַּם כִּי יֹאמְרוּ לְכָל : חֲסֹרְנוּ דָעַת ,
 אִף גַּם כִּי יֹאמְרוּ לְכָל : חֲסֹרְנוּ טַעַם .

אֵךְ כְּמוֹ עֵץ אִם גַּם בַּעֲנָפָיו נִגַּע מִשְׁחָתוֹ ,
 כָּל עוֹד שָׁרְשׁוֹ בָאָרֶץ לֹא אֲבָדָה תִּקְוָתוֹ !
 מֵרִיחַ מַיִם יִפְרַח וּכְפָתוֹ רַעֲנָנָה . —
 כֵּן אִתָּא אִם גַּם רָגַע גִּשְׁכַּחַת עוֹד תּוֹכְרִי ,
 כָּל עוֹד מִתְקַד לֹא חֹדֶלֶת שׁוֹב תִּתְּנִי פְרִי ,
 הִנָּחֲמִי ! כִּי אַחֲרֵי בְלוּתָךְ תִּהְיֶה לְךָ עֲדָנָה . —

כִּי הִנֵּה קָם דּוֹר דִּרְשִׁים מִבְּקָשֵׁי פְּנִיךָ ,
 הַפִּיצוּ עֲנָנִים הַמְּבַסִּים שְׁמִשׁוּתֶיךָ ,
 הַקִּימוּ בַחֲוִינֶיךָ — וַתִּתְעוֹדְדִי !
 הִקְמָה לְטָשׁוֹ כְּמוֹ סִפִּיר אֶת גְּזֵרַת הַדֶּרֶךְ ,
 רִקְמֹת יוֹבִילוּ לְךָ בְּרָעִים לְפָנֶיךָ בְּרָךְ ; —
 לְבָשִׁי פָאָר וּבִכְלָה כְּלִיָּה תַעֲדִי !

הרימי קרנך לשון גדולות מדברת!
 עוד לא חדלת למשל לא שבת מהיות גברת. —
 כמעט אלה שנים גרדמת קומי הקיצי!
 רב לך שבת בדרך רב לך לכת קדר,
 התפשטי בגדי אלמנותך לבשי אדר;
 אל תתאששי — עוד ימין ושמאל תפרצי!

בניך עשו לך מקדש ושכנת בתוכם,
 תחדשי בגשר געוריהם יחליפו רוחם. —
 באי בחדריך הרגיעי יגעת כח!
 לא יועם עוד במאז בדרך שמשותיך,
 לא יאסף עוד במקדם גנה בכביך,
 כי למאורך יקרא דרור לשמשך פקח-קוח. —

הציבו לך ציון ממנו תצא תורה,
 להורות דרך ליושבי אהל ולשוכני בירה,
 לנחתם ולגהלם לאשם לרגל חמלאכה. —
 עדר עדר לבדו נאספו שמה העדרים,
 לרוות צמאונם מבאר חפרוה שרים,
 להנחילם יש להניח בבתיהם ברכה.

פֶּתַח צִיּוֹן דִּלְתִּיהָ ! הִנֵּה מַלְכָּהּ בָּא יָבֵא !
 צֶדֶק וּמִשְׁפָּט לִפְנֵי הוֹד וְהָדָר בְּמִסְכּוֹ ,
 צֶעֶה בָּרֵב כַּחַד בֵּין גְּדוּדֵי צְבָאוֹת כְּבוֹדוֹ !
 כָּמוֹ טַבַּעַת זָהָב מִשְׁכַּצַּת סְפִירִים ,
 הוּא אָבֵן הָרֵאשִׁיט מְאֹרָהּ הֵם מְאִירִים ,
 נִגְדְּהוּ נִגְהָם קַרְנִים לָמוֹ מִיָּדוֹ .

שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וַיָּבֹאוּ גְסִיכֵי אֶרֶץ !
 תְּשִׁימוּם גְּבוּלָהּ שְׁלוֹם וְעִמָּדִים וּבִפְרֵץ . —
 הָאֵח ! צִיּוֹן מְכַלֵּל יָפִי ! שְׁעָרֶיהָ נִפְתָּחוּ !
 הָאֶסְפוּ עַמִּי אֶרְפֵּאד הִקְבֵּ צִו כָּלְכֶם ,
 בָּאוּ תַּצְרוּתֵי בְרָנָה וְנִרְאָה עוֹד בְּשִׂמְחַתְכֶם ;
 זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה יְיָ גִּלּוֹ בּוֹ וּשְׂמָחוּ !

רְנִי וּשְׂמָחִי בֵּת הַיְּגִנָּאֲרִיא שְׂמָחִי כַּפָּלִים !
 בִּי לִקְחַת מִבְּנֵיךְ מְנוּת פִּי שָׁנִים :
 רֵאשׁוֹנִים הִנְחִילוֹךְ עוֹ וְאַחֲרוֹנִים דָּעַת ;
 רוֹם יָדְךָ תִּשְׂאִי וּתִנָּחַת קִשְׁת גְּחָשֶׁת ,
 וּבִשְׂרֵי תְרוּמוֹת הַחֲכֵמָה תִּתְּפְשִׁי קֶסֶת ,
 יִפְּיִית בֵּין הָעַמִּים אֵין בְּךָ מִגְרַעַת !

ואם גם תלאות רבות ורעות כד נגעו ,
 דחה דחוך לנפל — אך קרנך כל גרעו ;
 קומי האבקי עמקן — עד עלות השחר —
 כי כשחר יבקע עוד אורך — הוחילי !
 נפתולי אלהים נפתלת — שרית — ועוד תוכלי ;
 כי יי לא ישש לעולם את אשר בו בחר . —

ועתה הנה ברכתי — קחי גא הגברה !
 אך לולא ענותך — הלא לגשת אירא . —
 ידעתי כי ערל שפה אני — רצי הגיוני ,
 ראי רחש ואל לחש פני אלי וחניני ,
 ואם אמנם שגיתי — סלחתי — תשמיעני ,
 אנא שעי אל מנחתי — כאל מנחת עני !

A
MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG

NAGYÉRDEMŰ ÉS NAGYON TISZTELT

TAGJAINAK.

MÉLY TISZTELETTEL

AJÁNlja

A SZERZŐ.

2658

536
E.G.VI.

ÖRÖM-SZÓZAT

A

MAGYAR TUDÓS AKADEMIA

ÜNNEPÉLYES FELAVATÁSA

ALKALMÁVAL.

A SZ. K.

PEST VÁROSÁBAN, TÉLELŐ 11^{DIKÉN} 1865.

IRTA

ZILTZ MÓR

MEGVIZSGÁLT RABBI ÉS HITES NYILVÁNOS HITTANÁR PESTEN.

KINYOMATOTT A PESTI IZR. HIT.KÖZSÉG KÖLTSÉGÉN.

PEST 1865,
NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

2658

ÖRÖM-SZÓZAT

A

MAGYAR TUDÓS AKADEMIA

ÜNNEPÉLYES FELAVATÁSA

ALKALMÁVAL.

A SZ. K.

PEST VÁROSÁBAN, TÉLELŐ 11^{DIKÉN} 1865.

IRTA

ZILTZ MÓR

MEGVIZSGÁLT RABBI ÉS HITES NYILVÁNOS HITTANÁR PESTEN.

KINYOMATOTT A PESTI IZR. HIT.KÖZSÉG KÖLTSÉGÉN.

PEST 1865.

NYOMATOTT HERZ JÁNOSNÁL

